

«آذر» رقم جدید یونجه با کیفیت مطلوب برای کشت در مناطق سرد و نیمه سرد

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی*

بیان مسئله

با توجه به اینکه در برنامه‌های توسعه کشاورزی کشور افزایش مصرف سرانه پروتئین و در نتیجه افزایش تولید فرآورده‌های پروتئینی دام و طیور پیش‌بینی شده است، کشور نیاز جدی به افزایش تولید گیاهان علوفه‌ای دارد. گیاه یونجه به عنوان مهم‌ترین گیاه علوفه‌ای کشور سطح زیر کشتی معادل ۶۰۰ هزار هکتار دارد که حدود ۸۴ درصد آن مربوط به اکوتیپ‌های سردسیری است. نظر به اینکه بخش قابل توجهی از سطح زیر کشت این علوفه در مناطق سردسیر کشور مخصوصاً منطقه آذربایجان می‌باشد، معرفی ارقام پرمحصول و با کیفیت مناسب یونجه برای این مناطق دارای اهمیت فراوانی است.

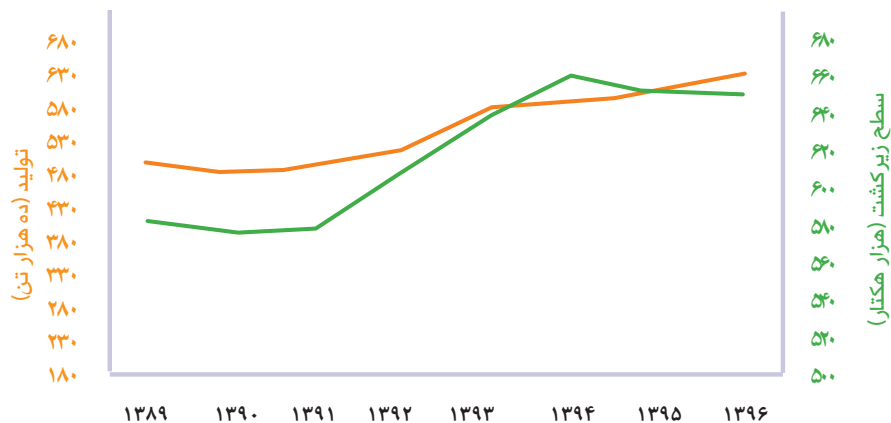
معرفی دستاورد

رقم آذر در نتیجه يك برنامه اصلاحی ۱۷ ساله تولید و معرفی شده است. میانگین عملکرد علوفه تر و خشک این رقم (به ترتیب ۲۳۷۲۸ و ۱۱۷۷۹ کیلوگرم در هکتار) نسبت به میانگین عملکرد شاهد (به ترتیب ۱۹۲۸۸ و ۹۵۱۵ کیلوگرم در هکتار) حدود ۲۳ درصد برتری دارد. همچنین این رقم از نظر درصد پروتئین علوفه نیز نسبت به رقم شاهد حدود ۱۸ درصد برتری نشان داده است. برتری از نظر میزان تولید علوفه و همچنین کیفیت مناسب آن، موجب شده است که زارعین در مناطق مختلف به کاشت این رقم رغبت شدید داشته باشند.

۱۰

* حسن منیری‌فر، محمدرضا معمارزاده، محمدعلی مجیدی، رسول کنعانی
نوتاش، محمد ابراهیم صادق‌زاده، نادر زاهی، علیرضا ایمانی، نادر میرفرخایی و
حسین بایرامی

وضعیت سطح زیرکشت و تولید یونجه در کشور طی سال‌های اخیر

فرایند تجاری‌سازی

پس از دستیابی به هسته اولیه رقم جدید، در هماهنگی با موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر و بخش اجرا، بذر این رقم اصلاح شده به صورت مستمر در سطح بیش از یک هکتار تولید شده و در قالب برنامه‌های ازدیادی و تولید بذر در سطح استان و سایر استان‌ها توزیع شده است. کشاورزان نیز با توجه به برتری عملکردی و کیفیتی آن رغبت زیادی برای کشت آن نشان داده‌اند.

پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

پتانسیل سطح زیر کشت: ۷۰ هزار هکتار

میانگین افزایش عملکرد یونجه تر و خشک رقم جدید نسبت به شاهد: به ترتیب ۴۴۴۰ و ۲۲۶۴ کیلوگرم در هکتار

پتانسیل افزایش تولید در ۷۰ هزار هکتار: ۱۵۸ هزار تن

افزایش درآمد ناخالص در هکتار رقم جدید: ۴۰ میلیون ریال

افزایش درآمد ناخالص در ۷۰ هزار هکتار: ۲۸۰۰ میلیارد ریال

افزایش درصد پروتئین تولیدی رقم جدید نسبت به شاهد: ۱۸ درصد

بازتاب تات

سال دوم، شماره ۶، زمستان ۱۳۹۸